

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO 149. — STEV. 149.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 26, 1929. — SREDA, 26. JUNIJA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

MACDONALD ZA PRIZNANJE SOVJETSKE RUSIJE

OBVESTIL BO VSE DOMINIJE DA NAMERAVA VLADA OBNOVITI DIPLOMATSKE STIKE S SOVJETI

Včeraj se je vršila formalna seja poslanske zbornice. — Speakerjem je bil imenovan konservativec A. E. Fitzron. — MacDonald se je posvetoval z ameriškim poslanikom Dawesom glede razoroženja ter pravi, da so pogajanja upaporna.

LONDON, Anglija, 25. junija. — "Daily Herald" glasilo delavske stranke, je objavil, da bo pri MacDonaldu korak obnovitev diplomatskih odnosa s Sovjetsko Rusijo. V to svrhu se bo obrnil na vse angleške dominije ter jim sporočil, da namerava angleška vlada obnoviti prekinjene odnose s Sovjetsko Rusijo.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Danes se je novi parlament prvič sestal. Ministrski predsednik MacDonald in bivši ministrski predsednik Baldwin sta prišla malo pred pričetkom ter sta bila navdušeno pozdravljeni.

Speakerjem je bil izvoljen brez vsake opozicije A. E. Fitzron. Koj nato je bila zbornica odgovodena do prihodnjega tedna.

Tekom ostalih dni tega tedna bodo člani zaprišeni, prihodnja formalna seja se bo pa vršila dne 2. julija. Ob tisti priliki bo tudi prečitan prestolni govor.

Več ur pred otvoritvijo so stali člani pred poslansko zbornico, da si zajamčijo najboljše prostore. Liberalec Ernest Brown je bil ob osmih zvečer pred vrti, ostali so se mu pa pridružili opolnoči.

Casniškim poročevalcem je rekel MacDonald, da se je ponovno posvetoval z ameriškim poslanikom Dawesom glede razoroženja ter da je glede uspeha pogajanji tako upaporni.

NAJNOVEJŠI TIP ZRAČNE LADJE

SEZNAMI MEHIŠKIH DUHOVNIKOV

Na Bodenskem jezeru bodo sponzorili velik Dornier aeroplanski, ki bo imel dvajset motorjev, ter nosil deset ton teže.

BERLIN, Nemčija, 25. junija. — V teku par tednov bo sponzorljena na Bodenskem jezeru letačna ladja, ki bo zmožna nositi deset ton tovora na razdaljo petsto ali šeststo milij, ne da bi pristala. Tako je objavil danes dr. Maurice Dornier, konstruktor aeroplakov ter hidroplakov.

Leteča ladja je aeroplanski, ki lahko pluje po vodi in po zraku ter ima dimenzije, ki da je presegajo vse, kar se je doseglo do sedaj. Dočim je obseg navadnih aeroplakov omrežje radi pristalnih polja, bodo letače ladje rasle v par letih do takega obsega, kot se ni še nikomur sanjalo pred par leti.

Dvajset motorjev, s katerimi je opredeljena naša letačna ladja, je zelo povečalo varnost, kajti če se bo odpovedalo več motorjev, bo ladja še vedno zmožna nadaljevali potovanje.

VEČ JAJC IN MANJ KOKOŠI V AMERIKI

WASHINGTON, D. C., 26. junija. — Iz oficijskega poročila poljedelskega departmента je razvidno, da je bilo lani v Ameriki manj kokosov kakor prejšnje leto, da so pa vendar iznesle več jajc.

PROHIBICIJA POTOM OGLASOV

Suhaške sile bodo vpregle časopise, revije, radio in šole, v namenu, da se bojujejo proti pijaci.

WASHINGTON, D. C., 25. junija. — Suhaške sile bodo kmalu uvedle splošen program publicitev ter se poslužile časopista, radija, knjig, šol in pamphletov, da sprožijo suhaško kampanjo, ki se bo kmalu začela.

Za pričetek je določen v to svrhu petdeset tisoč dolarjev. Ko se odo pokazali uspehi te kampanje, bodo suhašci naprosili Kongres, naj dovoli v to svrhu večjo vsoto denarja.

Prohibicijski urad se bo poslužil moderne psihologije ter tudi vseh drugih novih idej tekem poskušne kampanje, zato katero je Kongres že dovolil petdeset tisoč dolarjev.

LUMBERJACKI SO ZELO REDKI

SARANAC LAKE, N. Y., 25. junija. — Evropski delavci so v velikem obsegu stopili na mesto v francosko-canadskih lumberjackov ali drvarjev v Adirondack gozdovih, vendar pa še vedno prevladuje pomjanjanje drvarjev in pogosto izhajajo v listih severnega dela države oglasi, ki pričajo o nujni potrebi.

Pred nedavnimi leti je bil vsak tedensko zmožen moški v Adirondack pogorju voljan ter celo željan postati lumberjack. V onih dnevnih so delali po ceilih petnajst ur na dan za majhno plačo ter board. Časi pa so se izpremenili in čeprav so ure krajše ter je hrana boljša, in mežde višje, imajo vendar lumber kompanije zelo velike težkoče, da dobe izkušene može, ki bi vodili obširna izsekavajanja.

Priješnji lumberpacki so postalni zelo redki in njih sinovi ter unuki izjavljajo da je delo v kempah, ceili v sedanjih razmerah, preveč težko ter nevarno za mežde, katere plačujejo te kompanije.

SANDINO V MEHIKI

MANAGUA, Nikaragua, 25. junija. — Tukajšnja vlada je bila obveščena in Guatemale, da je dospel general Sandino v Mehiko in bo naprej živel tam. V Nicargavi so baje vsi veseli, da je odpotoval.

MEXICO CITY, Mehika, 25. junija. — Mehikiški rimsko-katoliški škofovi bodo dali zvezni vladni sezname duhovnikov, ki bodo vršili službo po mehiških cerkvah.

HAVANA, Kuba, 25. junija. — Dva mehiška škofovi sta se vrnila dane s Mehiki. Tukaj sta bila temelj celih treh let verskega prerajanja.

MEXICO CITY, Mehika, 25. junija. — Vse mehiške državne in zvezne postave, ki nasprotujejo pravilom katoliške cerkve, bodo razveljavljene vsled dogovora med Portesom Gilom in Vatikanom.

To je objavil danes mehiški departement za notranje zadeve.

ALBANIJA PRODALA PETROLEJSKE KONSECIJE ITALIJANOM

TIRANA, Albanija, 23. junija. — Albanska vlada je dala italijanski kompaniji Agip državni monopol za petrolej. Za monopol se je poteka tudi angleško-perzijska kompanija, a zmagala je italijanska družba, ki bo plačala albanski vladni vsako leto po tristo tisoč dolarjev.

SKRIVNOSTEN UMOR KLERKA

Truplo so našli v koridoru hotela v Bronxu, potem ko je zbežala obožena trojica. — Motiv nejasen.

V pondeljek zjutraj so našli v hotelu Allaire v Bronxu, umorjenega hotelskega clerka Williama Fortnerja, ki je imel nočno službo. Ležal je na hrbitu, nekako dvajset četrtjev od lobbyja v ozkem koridoru, ki vodi v zadnji del poslopja. Fortner je umrl, še preden prebival v njem general Dawes.

Novi poslanik je pojasnil to včeraj, vo vse seriji vprašanj, katera so mu stavili časnikarski poročevalci.

Iz hotelskega zapisnika je bilo razvidno, da je Fortner oddal sobo št. 133 nekemu možu, koga imena ni hotela razkriti policija. Malo po umoru so videli dotičnega moža priti iz najete sobe, na koncu koridorja, na katerem so našli Fortnerja. Stopil je preko tripla, odšel na cesto ter izginil. Detektivi so priznali, da ga hočejo zasiliti.

Allaire hotel služi večinoma mimočim potnikom ter računa po poddrugi dolar na dan.

Samuel Klemper, manager hotela je rekel, da je bil Fortner uslužben tam nekako štiri meseca, da prihaja iz North Caroline, kjer ima njegov oče veliko farmo.

Motiv umora ni še znani, vendar pa je gotovo, da ni bil vprizoren roparski napad.

VTIHOTAPLJENI PRISELJENCI

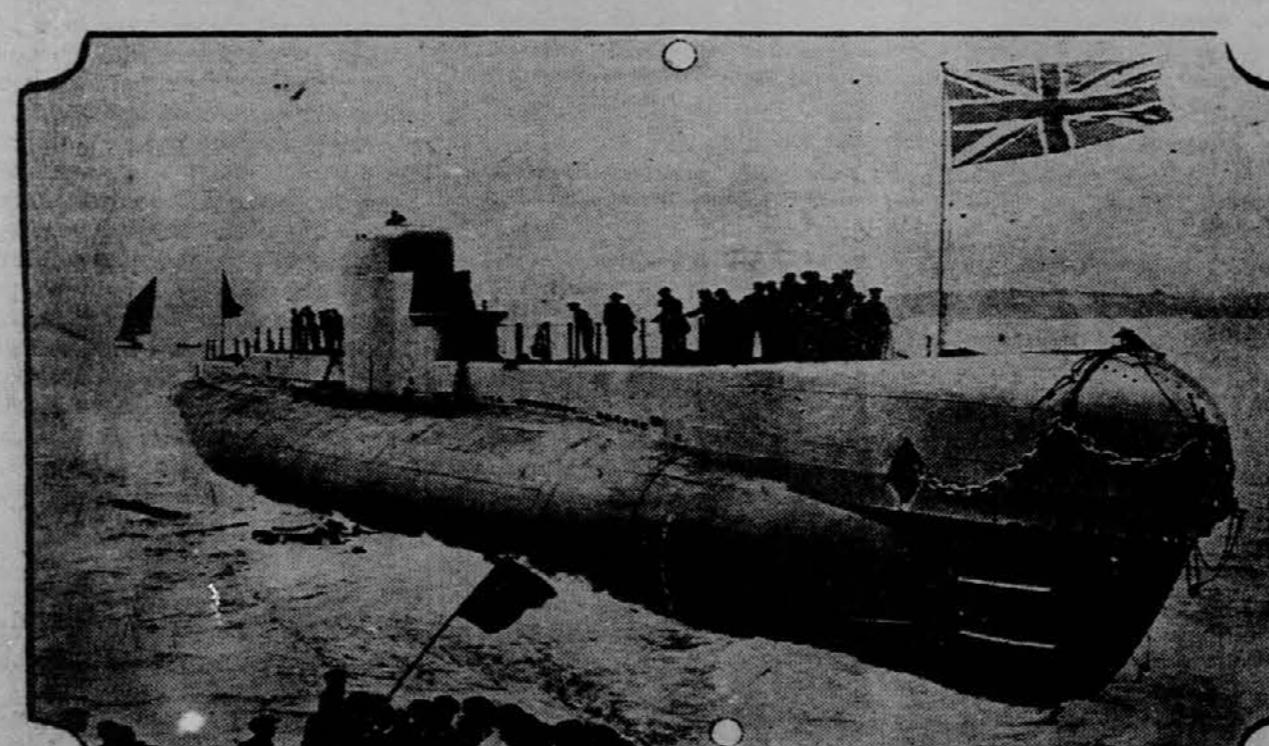
Ameriški detektivi so avertirali enajst oseb, katere so bile vtihotapljene s Kube v Florido.

MIAMI, Fla., 25. junija. — Neki kubanski tajni agent se je dal vtihotapiti v Združene države ter zasledil pet članov tihotapske družbe, ki je spravljala priseljence iz Havane v Florido. Aretiranih je bilo enajst priseljencev.

V Florido so jih spravljali z jahto "Delirio" in vsakdo je moral plačati od dvesto do tristo dolarjev.

Na jahti jih ni bilo mogoče zaščiti, ker je bil kapitan skrajno previden, avertirali so jih pa na ameriških tleh.

NAJNOVEJŠI TIP ANGLEŠKEGA SUBMARINA

Klub govoricam o razoroževanju, ne da Angliji želite miru, da bi sempata ne zgradila kake bojne ladje. Slika nam kaže njen najnovejši submarin "Perseus".

AMERIŠKO POSLANIŠTVO BREZ PIJAČE

Novi ameriški poslanik v Londonu general Chas. Dawes ne bo serviral nikakè pijače v poslanosti, ker ni storil tega nikdar doma.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Nikake pijače se ne bo serviralo v ameriškem poslanosti, dokler bo prebival v njem general Dawes.

Novi poslanik je pojasnil to včeraj, vo vse seriji vprašanj, katera so mu stavili časnikarski poročevalci.

Pripomniti je treba, da je napravil poslanik svoj sklep za osebni zadevo, da se na ta način izogne, da bi bil zapleten v diplomatične argumente glede pijače. Poslanstvo v Londonu je ameriško ozemje in vselej tega je sklenil Dawes držati se ameriških postav.

Močne pijače so prepovedane v angleškem poslanosti v Washingtonu. Drugi diplmati pa nikakor necejo slediti angleškemu vzgledu. To je imel najbrž v m.š. poslanik Dawes, ko je sestavil svoj komunikat. Sklenil je jadrati na ravnost, brez vsakih zapletljajev. Rekel je, da niso dobili njegovih gostij nikakega vina, ko so ga obiskali v Ameriki in da ga tudi ne bodo dobili tukaj, v Angliji.

SKARTIRAN KONJ ZMAGAL PRI DIRKI

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 25. junija. — Pri madžarskih narodnih dirkah je zmagal tri leta star konj po imenu Raballo. Njegov gospodar je dobil deset tisoč dolarjev nagrade. Proti njemu je nastopilo enoindvajset najboljših madžarskih konj-dirkačev. Pred par meseci ga je prodal njegov prejšnji lastnik za sedemdeset dolarjev, ker je bil mnenja, da je sposoben le še za vprego. Pozneje ga je kupil neki gostilničar in pred par meseci so ga začeli trenirati.

BREZUSPEŠNO ISKANJE POGREŠANIH

11 aeroplakov je zapustilo Honolulu, da mapirajo vulkan, kjer se je ponesrečil Golden Eagle leta 1927.

HONOLULU, Havajsko otočje, 25. junija. — Enajst aeroplakov, nosilih več kot štirideset mož, je odletelo včeraj zjutraj proti Luke polju, na otok Havaj, kjer bo vprizoren konečno poskus, da se potrdi ali pa zavrne teorijo, da je Golden Eagle, ki se je udeležil tekravanja na Havaj in San Francisca, zadel ob tla na ognjeniku Mauna Loa dne 19. avgusta leta 1927, in da sta bila pri tem ubita pilot John Frost ter navigator, Gordon Scott.

Med onimi, ki so se udeležili ekspedicije, se nahaja tudi Ezra Frost, iz New Yorka, brat John Frost.

Ozemlja desetih kvadratnih milj so fotografirano iz zraka. Zemljevid bodo nato skrbno preštudirali strokovnjaki in če bodo našli kako sled nesreče, bo obiskano dotično mesto.

COL. HOUSE JE ZOPET ZBOLEL

MAGNOLIA, Mass., 25. junija. — Polkovnik E. M. House, svetovalec pokojnega predsednika Wilsona ter splošno znan tekom Wilsonove administracije, je danes na svojem tukajšnjem poletnem domu zbolel. Njegova žena je rekla, da ni njegova bolezen resna in da bo kmalu zopet okreval. House je star sedemdeset let.

D'ANNUNZIO OPERIRAN

GARDONE, Italija, 25. junija. — Gabriel D'Annunzio je danes uspešno prestal operacijo na slepiču. Bil je le krajevno anasteziran ter se lahko videl zdravnik, ki so ga operirali. Star je bil 66 let.

Naš novi naslov je:

216 W. 18. St., NEW YORK.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjam, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledenem ceniku:

	v Jugoslavijo	v Italijo	
Din. 500	\$ 9.30	Lir. 100	\$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200	\$ 11.80
" 2,500	\$ 45.75	" 300	\$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjam, da smo vsled sporazuma s našim svesom v starem kraju v stanu iznajti pristojbino za takšna izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

</

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation, and addresses of above offices:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.00	
Za pol leta	\$3.50	
Za pol leta	\$3.00	
Za četr leta	\$1.50	
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

ITALIJANSKE JEČE

Italijanski parlament je začel preurejevati kazenski zakonik.

Tako, ko je prišel tozadenvi predlog na površje, so bile stavljene resolucije za odpravo raznih nečloveških kazni, ki so v Italiji še vedno uveljavljene.

Toda v tem oziru se je storilo le malo oziroma nič.

Tekom debate glede najnovejših predlogov se je pa priglasil k besedi poslane Mazzini.

Stavil je vprašanje, ki nikakor ni izgrevilo svojega učinka.

Signor Mazzini je hotel vedeti, če je med nameravnimi reformami tudi odprava srednjevješke samotne temnice.

Justični minister signor Rocco je odvrnil, da se odbor za reforme jetnišnic že bavi s tem problemom ter je upati, da bo zadeva ugodno rešena.

Ministri radi dajejo take izjave, ž njim pa včasi dosti, včasi pa nič ne povedo. Največkrat nič.

Nekoliko upanja je pa vseeno, da bo barbarska kazenska samotna temnica odpravljena ker se je zavzelo v zadnjem času za odpravo tudi nekatero italijansko časopisje.

Neki časopis je naprimer pisal:

To je nečloveška grozovitost ter ostanek iz barbarskih časov. Ta kazenska zamore ostati edinole, če namegravate, da bo jetnik, ki mu jo prosodite, končal svoje življenje v norišnici.

Zanimivo bo zasledovati, kakšno stališče bo zavzela napram predlogu fašistična vlada, ki je obsodila v zadnjih letih na tisoč takozvanih političnih "zločincev" v samotni zapor.

S političnimi zločinci ravnajo v fašistični Italiji dosti strožje kakor z navadnimi roparji in morilci. Dosti se jih je v zaporu usmrtilo, dočim se je drugih lotila blažnost.

Med temi je tudi precej naših rojakov s Primorskega, ki so se drznili nasprotovati Mussolinijevim odredbam.

Nadalje je bil stavljen predlog za odpravo kazni, ki se imenuje "ammunizione".

"Zločine" sicer ne zapro, pač je pa pod stalnim političkim nadzorstvom. Po osni ura zvečer ne sme zapustiti svojega stanovanja ter ne sme občevati z gotovimi osebami.

Ta kazenska zadene izključno le nasprotnike fašistične vlade ter so ji skoro vši podvrženi.

Danes je v Italiji na stotine profesorjev in drugih učenih oseb obsojenih na tak "domaći zapor". S svojimi prijatelji ne smejo stopiti v stik, če se nočejo izpostaviti ječi.

Zapor je glavno orožje Mussolinija, in tega orožja si ne bo dal tako zlepa iztrgati.

VEČ RUDE V STARODAVNIH ROVIIH

Obtoženi zaradi milijonske spletke.

Te dni začne pred porotnim sodiščem v Kotoru razprava proti bivšemu predsedniku družbe "Boko" Radovanu Žutku in tovarishem, ki so obtoženi milijonskih defravacij. Za proces, ki bo eden največjih zadnjega časa v Dalmaciji, vlaada veliko z animiranje. Oskodovanec in obtoženci so najeli zagovornike in Splitu in Zagrebu.

Oskodovanec družbe "Boko" bo zastopal znani zagrebški advokat dr. Werk. 37 oškodovančnih akcijarnic družbe zastopa razen državnega pravniku še advokat Stj. Buzolič.

Žutkič je obtožen poneverbe vstopa, ki presega pol milijona dinarjev. Miloševič in Petković skupaj pa sta poneverila okoli 1 milijon dinarjev.

Dopisi.

S pota...

V bolnišnici St. Marys v Duluthu, Minn., je prestala nevarno operacijo Mrs. Jakše z Eveleth, Minn. Istotam čaka operacije Mrs. Sme z Eveleth, Minn.

Zadnje čase prihaja na Duluth več rojakov iskat zdravja, ker so pred leti zgradili tukaj moderno kliniko, slično oni v Rochesteru, Minn. Rojakom iz železnega okrožja prav toplo priporočam The Duluth Clinic. Klinika je dva bloka vstran od okrajnega sodišča. Vsi zdravniki so špecialisti v svoji stroki.

Začetkom junija je padala na Duluthu strahovita toča. Ena sama je tehtala po dva funta. Povrzočna škoda je precejšnja.

Zima, ki je v Minnesota sibirske vrste, se je umaknila, in sedaj je zavladala ljubka spomlad.

Matija Pogorelc.

Barberton, O.

Poletje je, vročina in komarji nas že nadlegujejo. Človek si kar misli: Nikoli ni prav. Vseeno nam je pa poletje ljubše, kakor pa mrzla dobra zima. Seveda, vsem prav nam ne bo nikoli, zato se moramo tudi z vsemi neprilikami sprizant.

Doba zabav v prosti naravi je v polnem razmazu. Ni je nedelje in praznika, da se ne bi vršila kakav veselico oziroma piknik.

Morda si bo kdo misli, je vse preveč, kdo se bo vsega udeležil. Seveda, to je resnica. Ker je pa v našem mestu mnogo društev, hoče vsako, da se vsaj enkrat sestane in se udeleži zabave v prosti naravi.

Društvo Sv. Martina, št. 44 J. S. K. J. je določilo nedeljo popoldan 30. junija, da prirede svojo letno vrtno veselico, katera se bo vršila na dobro znamen prostoru na zahodni strani Hopocon Ave, ter na severni strani West Barbortona.

Označeni prostor je nalača za to pripravljen, da se na njemu vršijo veselice ter je tudi postavljeni plesišči.

Društva ponavadi pobirajo vstopnino, kadar imajo svoje pridrete na označenem prostoru.

Društvo Sv. Martina št. 44 J. S. K. J. je določilo nedeljo popoldan 30. junija, da prirede svojo letno vrtno veselico, katera se bo vršila na dobro znamen prostoru na zahodni strani Hopocon Ave, ter na severni strani West Barbortona.

Pripravljenega bo tudi zadost:

za lačne, žejne in plesačljive, ter po najboljši moći vsem dobro postreženo.

Jennie Troha,
članica dr. Sv. Martina, št. 44.
J. S. K. J.

Chicago, III.

Ker gotovo že vsak član dobro ve da prirede društvo "Zvon", št. 70 J. S. K. J. vrtno veselico dne 4. julija v prijaznem Willow Springs v istih prostorih, kot prejšnja leta, vas prijazno vabim, da se v obenem številu udeležite. Pripreljam seboj svoje prijatelje in znance.

Zabave bo dovolj raznovrstne, postrežba kakor ponavadi ali boljša.

Ker se ni na zadnji seji nihče oglašil glede trukov, in ker me je že nekaj članov vprašalo, ako jih bo-

— Adv.

mo imeli tudi letos, naj vam bo povedano, da će se vas dovolj priglasi, bom preskrbel trukov koliko bo potreba. Vsak, ki se nameira vozički na trku, naj se javi pri meni ali pri tajniku, bratu Wm. B. Lavrich, katerega naslov vam je vsem znan.

Moj naslov bo vbodoče drugi, namreč 4049-51 W. 31. St. Javiti se morate najkasneje do 2. julija, da bo vse pravilno urejeno.

Toraj vpoštevajte to naznanilo. Truku bodo odhajali točno ob dvanajst uri.

Torej ne pozabite naznanit do 2. julija.

Vas bratsko pozdravljam

John Zvezich,
predsednik.

POSEĐICA STANOVANJSKE BEDE

Ropar Jakobin v rokah pravice.

Vsa Dolenjska se bo oddahnila ob vesti, da je zloglasni in prebrani "dolenski Čaruga" Nace Jakobin končno vendarje prišel v roke pravice. Ker je bil minut teden za tednom, ne da bi se žandarmi, ki je bila noč in dan na nogah, posrečilo ujeti tega drznega roparja, se je ljudi po Dolenjskem lotevalo vedno večje razburjenje. Po mnogih vseh so vaščani sami organizirali posebne straže, ki so pazile, da se Jakobin ne bi prikral v vas. Povrzočni kmečki ljudje po ogromni večini doma nimajo nikakega orožja, se so iz nekaterih občin obrnili na pristojne oblasti s prošnjami, da jim dostavijo najpotrenejše orožje za nočne straže.

Vse Jakopinovo nastopanje je kazalo, da mora imeti razbojniki ne le pomočnike pri svojih tativnah in ropih, temveč tudi zavezničke, ki so bodoči iz strahu, bodisi iz kakuge drugega razloga skrivajo pred crožniki in mu dajejo informacije, ki so mu bile potrebne za njegove vloge in rope. Umetno je, da je pred sam tudi na Jakopinove srodnike, ki žive v vasici Potoku na Dolenjskem. Pred par dnevi je zato žandarmerija arretirala več njegovih ožigh srodnikov.

Zandarmerija je dajje dognala, da je imel Jakobin nekje v oklici Potoka večje skladisce, kjer je shranjeval razna živila, da se je lahko prehranil ob dnevih, ko si ni upal k nobeni hiši. Bržas je tam shranjeval razna živila, da se je lahko prehranil ob dnevih, ko si ni upal k nobeni hiši. Bržas je tam shranjeval tudi ukradene stvari, daleč jih ni razpečal po svojih pomembnikih med ljudi. Aretirani Jakopinovi srodniki pa vztrajno izjavljajo, da jim ni znano, kje bi imel Nace svojo shrambo. Pač pa se je žandarmeriji posrečilo izslediti in prijeti par ljudi, ki so po raznih dolenskih hribih prodajali, da imajo pravega Jakopina.

Tekom nadaljnega zaslijanja je priznal, da je res izvršil več tatin, vlomov in ropov. Ko je pobegnil iz zapora okrajnega sodišča v Višnji gori, je ves čas živel samo ter dečki. Denarju mu ni nikoli zmanjkal, ker je vedno našel prave živte.

Podrobnosti o svojih činih in svojih pomočnikih pa ni hotel izdati, češ, da se ne spominja ničesar.

Zlasti pa ni hotel povedati, kdo mu je pomagal pri njegovih zločinah.

Na ta način se je krog Jakopinovih privržencev znatno zmanjšal in roparju so tla očividno postala vroča, ker ga v zadnjih dneh ni nihče več videl. Ljudje so zateli govoriti, da se je najbrže presečil kam drugam, saj si je nabral že precej denarja, tako da bi lahko v kakem odaljenem kraju nekaj časa mirno od tega živel.

Kakor se je izkazalo, ta domnevanja niso bila pravilna. Jakopin pa ni preselil, temveč se je samo za nekaj časa bolj skrbno skrival in ni prihajal med ljudi. 10. junija je prišel iz neznanе smeri v Radec, tam v tam vstopil v večerni osebni vlek, ki prihaja iz Zagreba. V Zidanem mostu je prestolil na mabilorski viak proti Ljubljani. Bodisi iz obrestnosti, bodisi, ker je upal, da bo vzbujal manj suma in pozornosti, si je vzel karto za II. razred. Kljub temu pa ga je na Zidanem mostu doletela zasluzena usoda in je padel v roke pravice.

O araciji drznega roparja počačojo z Zidanem mostu:

O sebi in vlastni vložki, ki vozi iz Maribora v Ljubljano je potoval med drugimi tudi orožnički kaplar Jože Toplak, služuboč v Ljubljani. Ko je pri iskanju prostora šel skozi wagon II. razreda, je opazil v nekem kupeju moškega, ki se mu je zdel po obrazu znan. V prvem hišu pa se ni mogel spomniti, kje bi ga bil že videl, nato pa je opazil, da je potnik nekako sumljivo podoben zloglasnemu roparju Jakopinu, česar slika je bila objavljena v policijskem dnevniku in ki si jo je orožnik dobro vtisnil v spomin.

Ko je bilo treba plačati, je prišel do hudega prepira, ker je Mitar zahteval 10 Din., Kolar pa trdi, da to, kar je odrezal in pojedel, ni toliko vredno. V prepri se je vmesal gospodin Mizar, ki je bil zapolen pri nekem krivcu, ki je v zeleni krovu.

Brata Živančeviča so orožniki odvedli v zapor, v gostilno k mrljcu je prišla sodna komisija.

Požar v Latkovi vasi pri Št. Pavlu.

Ko so bili 8. junija dopoldne ljudje do zadnjega na polju je zakurila kopica nenadzorovanih otrok od 2 do 6 let pod kozolcem posestnika Otavnika. Od desetih so se pričeli dvigati gasti obliku dima in cele butare ognjenih zubljev.

Ker je pihal močan zapadek, veter je zagrabil ogenj takoj gospodarsko poslopje sosedov Verdeva njegele lesene svinjake in lani zgrajeno leseno lopo v dravnički občini Cestnika. Spricu vetra in tesno skupaj stoječih poslopij je bila nevarnost, da pogori deli vasi. Le nagli in izdatni pomoči požrtvovnih gasilcev se je zahvaliti, da je ogenj ni razširil.

P O Z O R !

Kupite lepo farmo v bližini velike slovenske farmarske naselbine, bližu Willard, Wis. Naprodaj imam več krasnih cenenih farm v mlekbarskem okrožju države Wisconsin. Farme z živilo in strojmi, č

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GERMAINE BEAUMONTVOA:

IZ ČRT NA DLANI

Ko je pogovor nanesel nato, da je moč iz črt na roki čitati značaj vprašat staro prijateljico, ki se je mnogo ukvarjala s proučevanjem črt na roki.

Pod to ali ono pretvezo, sem jih rekel, »vas prosim, da si ogledate roko gospodične Irene D. Šrečali se boste z njo jutri na čajanki pri Argousonovi. In potem mi boste verno poročali, kar boste razbrali na predragi dlani.«

Mlada domačica, gospa Cornegidiereva je pohitel k njemu.

— Ali vam ni dobro, dragi gospod Butireux?

— Nikakor ne, ljuba gospa. Samo govorjenje teh mladih...

Očvidno je imel v mislih: »teh mladih abotnikov«, a je potem dal: »teh mladih ljudi...«

— Teh mladih ljudi? A s čim so se vam zamerili? O hiromantiji govorite. Ali morati ne verjamete vam? Po moji sodbi je ta umetnost mnoga zanesljivejša od grafologije; zakaj pisava lahko potvrdite ali pa predložite v presojo pisavo kaže druge osebe; toda črt na roki ne morete izpremeniti, kakor bi hoteli...

Gospod Butireux se je zagrohol.

— Nikarite! Bodite pravični!

Tedaj je bilo gospodu Butireuxu dovolj in je kar udarilo iz njega. Udarilo je kakor iz človeka, ki nosi že vse življenje nezaslušeno krvico ali nesrečo; izjavil je, ker mu že očitajo pristranost, da nam bo povedal, zakaj ga že sama beseda hiromantija spravi v brezumen bes.

— Bila je doba, je začel, ko mi je bilo pet in dvajset let...

To smo mu seveda radi verjeli.

— in sem se zaljubil, je nadaljeval. Zaljubil do blaznosti v ne-navadno ljubko, vseh čestnosti polno mlado dekle. Tako mi je bila ljubezen zmešala glavo, da sem se čisto resno odločil, poprositi jo za roko. Toda to zame ni bilo samo prispodoba. Njena roka! Njena dražestna ročica; njena razodevanja ročica! Da, razodevanja, zakaj tiste čase sem kakor skala trdno veroval v hiromantijo. Se danes verujem vanjo, je dodal, a zato je nič manj ne preklinjam. Botuje že videli, zakaj.

Uverjen, da mi bo roka moje Irene — imenoval jo bom Ireno — potrdila vse čestnosti oboževanja vrednega dekleta, ki so se razodevale iz njene miline, njenega čestnostnega ponašanja, modrosti njenih besed in nedolžnosti njenih

pogledov, sem sklenil, da grem po napeto prisluškovati pripovedovanju gospoda Butireuxa in ko je končal, so vzkliknili vsi hkrat:

— In?

— In? Je odvorni gospod Butireux. Misliš sem, da me bo kap zadeha. Zahvalil sem se stari prijatelji in napisal Iréninima roditeljem nekaj vrstic, v katerih sem jima sporočil, da odpotujem v Kordiljere po karbonski papir. Ko sem se po treh letih vrnil...

— Je bila Irena mirtva?

— Ne. Živila je. Poročila se je bila s simpatičnim mladjenčkom, s katerim se je prav dobro razumela. Ljudje, ki sem jih zaupno povprašal o ponašanju mlade žene, so vedeli o Ireni povedati samo dobro. Tolikšnega svetohinstva bi jih ne bil nikoli prisodil. Da se do dobra uverim, sem jih del dvojiti.

Dal sem se vabiti k njej. Ni kazala, da bi se zaradi mojega nadnega odhoda kaj srdci name...

v svoji sedanji sreči, sem sodil, je pozabilna na žalost, ki sem jih jo bil prizadejal, zakaj takrat me je po vsem videzu resnično ljubila... Toda zvestoba, kaj ne, ni bila med njenimi lastnostmi...

Nekaj večera, ko sva bila na vrtu sem jo odvedel proč od drugih in jo prijet za roko.

— Ne glejte moje roke, Hektor, me je poprosila.

Premagal sem se, da nisem videni višnji:

Belo noči (Dostoevski), trd vez. 75

Belo noči, malii junak ... 60

Balkanska Turška vojska ... 80

Balkanska vojska, slikami ... 25

Berač s stopnjo pri sv. Reku ... 50

Blagajna Velikega vojvode ... 60

Borska vojska ... 40

Bilke (Marija Kmetova) ... 25

Beatin dnevnik ... 60

Božični darevi ... 35

Božja pot na Šmarino goro ... 20

Boj in zmaga, povest ... 80

Cankar: Bela Krizantema ... 75

Grešnik Lenard, broš. ... 70

Mimo življenja ... 80

Cvetke ... 25

Cesar Jožef II. ... 36

Cvetina Borograjska ... 50

Čarovnica ... 35

Črni panter, trd. vez. ... 80

broš. ... 60

Chebelica ... 25

Črtice iz življenja na kmetih ... 35

Drobiz, salbi car in razne povesti ... 50

sipalski Milčinski ... 60

Đurđevna, zgodovinska povest ... 50

Đekle Eliza ... 40

Dalmatinska povest ... 35

Drama v zraku, roman ... 40

Dolga roka ... 50

Do Ohrida in Bitolja ... 70

Deteljica ... 60

Doll z orožjem ... 60

Don Kliot iz La Manche ... 40

Dve slike, — Njiva, Starka — (Meško) ... 60

Devica Orleanska ... 50

Duhovni boj ... 50

Dedeč je pravil: Marinka in škrateljki ... 60

Elizabeth ... 40

Fabijaki ali cerkev v Katskombah arovska ukrharska ... 80

Fran Boaon Trenk ... 35

Filozofska zgodba ... 60

Fra Dlavolo ... 50

Gozdovnik (2 zvezka) ... 120

Godkevna katekizem ... 25

Gostilne v starji Ljubljani ... 60

Grška Mytologija ... 1. —

Hadič Murat (Tolstoj) ... 60

Hečkerjev međ ... 75

Hči pačeta, trd. vez. ... 1. —

Hudi časi, Blage duše, veseloliga ... 75

Hm in Strugi ... 50

Hedvika ... 35

Helena (Kmetova) ... 40

Hudo Brezno (II. zv.) ... 35

Humoreske, Groteske in Satire, vezano ... 80

Pravica kladiva ... 60

Izlet gospoda Bruska ... 1.20

Iz tajnosti prirode ... 50

Iz modernega sveta, trd. vez. ... 1.60

Igralca, trd. vez. ... 1. —

Izraelec ... 75

Jagnje ... 30

Janke in Metka (za otroke) ... 50

Jernač Zmagovalec, Med plazovi ... 50

Jutri (Strug) trd. v. ... 75

broš. ... 60

Jurčević, spisal: ... 80

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih ... 10

Sosedev sin, broš. ... 40

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer ... 60

Kako sem se jaslikal (Alešovac) I. zvezek ... 60

Kako sem se jaslikal (Alešovac) II. zv. ... 60

Kako sem se jaslikal (Alešovac) III. zvezek ... 60

Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji ... 30

Kmečki punt, trd. vez. ... 1.20

broš. ... 30

Kruna osveta ... 30

Kučnina pri kraljici gojadi nedici ... 50

Pravljice (Mildinaki) ... 1. —

Sovjetski poraz v Aziji.

Katastrofalni poraz afganskega kralja Amanulaha se tolmači s strasno kot poraz Sovjetske Rusije in zmagovalec, a kljub temu dejanskemu kralju Habibulahu, kot zmagovalec velikobritanske politike.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Trdi se, da se tudi v sovjetski dobri stvari ni bistveno predvrgnjeno, samo da je ruska politika sledila dobrobiti drug drugemu, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Taka interpretacija se vsljuje samodobno v sovjetski dobri stvari ni bistveno predvrgnjeno, samo da je ruska politika sledila dobrobiti drug drugemu, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato pa sta se v delži borila angleški in ruski vpliv, premor.

Prvič je bil Amanulah drugi, boječ se da bi se s tem vpadna možnost izdatno povečala. Zato

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ne, — ne, — to ni resnica! — je vzliknil s tresočim se glasom, kot da skuša pomiriti samega sebe.

— Ali razumeš to, Rajner? — je vprašal Henning.

— Ne, — jaz si morem le misliti, da se je Gladys v tem pismu načrta izrazila, ker ni popolnoma zmožna nemškega jezika. To je govorovo pomota.

— Besede iz dnevnika Joste pa se nizde natančno kopirane. Rajner, — povej mi odkrito, ali si Josti sploh kdaj rekel, kako zelo jo ljubiš?

— Ne, — jaz sem se je bal prestrašiti ter sem ji vedno prikrival obseg svojih čustev, kolikor sem pač mogel.

— Moj dragi Rajner, meni se zdi, da je prišla mala Amerikanka, da ti potegne kinko z oči.

Grof Rajner se je oprijel naslonjače svojega stola, kot da jo hoče strelji.

— Jaz ti rečem, da je to napaka, — je zopet rekel ter se zadrževal. Nato pa, ko se ni mogel več nadalje zadrževati, je kriknil s hripanim glasom: — Ah, če bi mogel videti ta dnevnik ter čitati z lastnimi očmi te besede!

To je prišlo kot vzklik iz njegove duše.

Henning je prijet svojega brata za roko. Dolgo časa sta se gledala.

Nato pa je rekel Henning pritajeno:

— To boš lahko storil, Rajner. Jaz sem pisal Gladys, naj izmaken za par dni dnevnik Joste ter ga pošlje tebi. Ravnokar sem dobil odgovor Gladys. Tukaj je brzovalka. Danes zjutraj bo brzovalka mogoče že tukaj. Tebi je treba prečitati le zadnjio stran. Prav nič ni treba tebi pomisliti. Namen posvečuje sredstva!

Grof Rajner je globoko vdihnil.

— Krivico je, to vem, a cena je vendar preveč visoka ter me mora prepričati. In nič ne pride vpoštov, kaj bom našel, — tebi iskrena hvala — sedaj sva pobotana!

Posegel je po roki Henninga.

— Rajner, če bi mogel s tem popraviti svojo krivico, — če bi Josta postala srečna, kljub vsemu! — je zajecal Henning.

Rajner se je ozril vanj s plamtečim pogledom.

— In ti, Henning, ali bi mogel ti prenesti, če bi se to res zgodilo?

— Da, Rajner, jaz mislim, da bom okreval. Sedaj vem za eno medicino, ki me bo popolnoma ozdravila.

— Kaj misliš s tem?

Henning je globoko vdihnil. Nato pa je rekel s smehljajem iz katerega je že zrlo okrevanje:

— Gladys. Ona je prava slika Joste.

Rajner je objel svojega brata.

— Bog naj nama pomaga obema. Sedaj pa me pusti samega. Ne vem še, kako bom prenesel čakanje na to knjigo. Ta nemir pa ne trpi nobene priče. Pojd vseled tega, Henning.

*

Josta pa je iskala po svoji šivalni torbi ključek k njeni pisalni mizici. Gladys pa je sedela, navidev nepričnega obraza, in njeni roki sta se nervozno igrali s franžami prta.

— Kaj pa iščeš, Josta — je vprašala Gladys konečno, ko ni mogla več nadalje prenašati tega nemega iskanja sestre.

— Ključek k moji pisalni mizi, Gladys. Jaz ga vedno položim v svojo košarico za delo, ker je ključek zelo velik.

— V Namerbu sem včasino nosila ključek na verižici pri sebi, kajti bi je majhen ter lisen. V Namerbu je dosti uslužbenec, ki radi stikajo naokrog. Vedno sem ga tukaj položila v košaro, a sedaj ga ne morem najti.

— Ti si ga gotovo založila, Josta.

— To mi je nerazumljivo. Slučajno nisem sedaj dva ali tri dni rabila ključka...

Gladys pa je vedela zelo dobro. Na vse možne načine si je prizadela, da zaposli Josto na kak drugi način, da ne bi sedla za pisalno mizo. S pravo vmeno je napotila Josto, da je postavila pohištvo iz Deviškega gradiča ter uredila zapuščino. To je Josto nekaj odvrnilo od njenje bolesti in obenem tako zaposlilo, da ni prišla do pisanja. Sedaj pa sta bili s tem gotovi in Gladys ni več vedela, kako bi zadržala Josto na pisalni mizi. Vsa tresa se je že od nemira. Kje neki je ostal dnevnik? Če ga je Rajner takoj postal nazaj, potem mora dospeti vsako minuto.

Ah, če bi bil dnevnik le že zopet tukaj! Maggie je stala spodaj na preži ter čakala na poštnega služnika, da mu takoj odvzame pošiljatev. Kaj pa bi bilo mogoče storiti drugega, da spravi Josto na druge misli?

Gladys si je trpinčila glavico.

— Veš, kaj, Josta, mogoče si izgubila svoj ključek pri pospravljanju?

Josta je zmajala z glavo.

— Le v zmed sem ga mogoče založila.

Tako bo najbrž. Tvoji komornici in Maggie hočeva reči, naj iščeta neumni ključek jutri zjutraj. Ko bo že svetlo. Sedaj pa mi citaj iz knjige, ker vedno rada slišim, kadar čitaš ti.

Potegnila je Josto v stol ter ji dala knjigo, da čita. Josta se je tako lotila posla, da izpolni želenje Gladys.

Gladys je veselo sedla Josti nasproti, kajti s tem si je pridobila čas do naslednjega dne...

Grof Rajner je dobil dnevnik. Henning je položil predenj zapečateni paket ter odšel molče zopet ven. S tresočimi prsti je Rajner raztrgal omot, držal nekoliko časa knjigo v svoji roki ter poiskal nečadno založeno stran.

Tam je stalno jasno in razločno:

— Moj Rajner, kako koprni od hrepnenja po tebi, kako te ljubim! — Ti bi ne imel več nobene mirne ure, kajti ti si dober ter ne maraš, da bi jaz trpela. Jaz bom umrla od hrepnenja po tebi, ker ne morem prenašati te ločitve in ves ponos mi nič ne pomaga! Vedno si moram reči, da sem ti nadležna in da obžalujes, da si me postavil na svojo stran. Drugače bi me ne mogel tako mimo in voljno izročiti Henningu. Zadel si me prav v možeg, moj ljubljeni mož! Po tem nisem smela še nadalje ostati pri tebi. Zadnji žarek upanja je bil zatrit v meni, da bi si mogla še kdaj pridobiti twovo ljubezen! Ti, moj ljubljeni, — zakaj mi je Bog polozil to globoko, vročo ljubezen v moje srce, če jo moram vedno skrivati? Zakaj mi ni mogel ostati vsaj strič Rajner? Ali bi mogel potem mimo ter zadovoljno živeti poleg tebe? O, ne, ne, — v mojem srcu je vedno počivala ljubezen do tebe in se je moral prebuditi nekega dne. Sedaj pa sem daleč proč od tebe ter se prostovoljno izobčila iz tvoje bližine. Mojo dušo mrzi, — če bi le mogla umreti!

Tako se je zaključil dnevnik.

S tresočim se vdihom je pritisnil grof Rajner knjigo na svoja usta. Močni mož se je stresel pod oblastjo različnih občutkov, ki so navallili njen. Vedel je sedaj dovolj. Vedel je sedaj, da ga ljubi njegova žena in steč tako globoko ter iskreno, kot si je le mogel kdaj zelite. Nobene nadaljnje besede ni hotel več poslušati.

(Dalje prihodnjih.)

VROČINA V NEW YORKU

Zadnje dni je obiskala New York neznačna vročina. Toda, kaj je to mladini. Mladina si zna pomaga.

Slika je bila vzeta ob vzniku Jackson Street East River.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

PO EN AVTOMOBIL ZA VSAKIH PET OSEB.

Avtomobil se je rodil v Združenih državah se to tukaj najbolj razvil in prišel do največjega razmaha. Danes predstavlja kolos med industrijskimi. Po seznamih registriranih avtomobilov v Združenih državah jih je bilo leta 1928 vpisanih 24.493.124, kar predstavlja 1.359.883 več kot prejšnje leta 1927. Te podatki jo obdelovali Bureau of Public Roads od poljedelskega departmента zvezne vlade. Število vključuje posebne avtomobile, avtobuse, taksije, tovorne avtomobile in cestne traktorce. Razum te je registriranih 148.000 "trailers" (vlačilnih vozov) in 118.000 motorciklov.

Newyorška država predvodi listo z 2 milijonoma motornih vozov. California je druga z 1.800.000. Ohio je tretja z 1.660.000, potem prihajajo po vrsti Pennsylvania,

Ilinos in Michigan po številu registriranih avtomobilov.

V primeru s prebivalstvom od 12 milijonov duš prihaja po en avtomobil na vsakih pet prebivalcev. Letni strošek za avtomobile v Združenih državah se ceni na devet tisoč milijonov dolarjev, od katerih gre 5400 milijonov za kup avtomobilov, 1200 milijonov za pritikline in nove dele, 2200 milijonov za gazolin in 1200 za obroč.

Ogromen razvoj avtomobilske industrije povzroča resen problem za promet v afriških mestih. Lani so avtomobili usmrtili povprečno po 70 osebkah dan v Združenih državah. Največ žrtev je bilo v velemestih s prebivalstvom od cez pol milijona prebivalcev. Vsled teh strašnih posledic so države in mesta uvedle nove predpise za regulacijo prometa po mestnih ulicah in po državnih cestah in to v krovu razvile največji statistični urad na svetu.

Porast Združenih držav se najbolj vidi iz teh števk: Leta 1800 je bilo v Združenih državah 5.300.000 prebivalcev, leta 1850 23.190.000, leta 1900 75.994.000 in leta 1910 za 44 milijonov več. Ta nagli porastek — največji v zgodovini človeštva — je eden izmed razlogov, zakaj je prišlo do omejitve priseljevanja.

LUJDSKO ŠTETJE JE SE BLIŽA.

Kongres je odobril vse potrebine postavke, in bo začenši s 1. aprilom bodočega leta 100.000 popisovalcev šlo od hiše do hiše, da poštejo vse prebivalstvo Združenih držav. Najmodernejši stroji, izumljeni v to svetu, bodo prispevali k končnemu štetju. Ljudsko štetje od 1. 1930 bo petnajsto v zgodovini statistike o otrocih, rojenih v tem tednu. Na podlagi dobljenih podatkov in s pomočjo kompliranega števnih strojev ta urad vsakih 20 sekund naznana svetu, da milijoni Amerikanov so se poravnali — recimo — z rojstvom dečka.

Ogromno delo statističnega uradu bi bilo nemogoče brez mehaničnih pripomočkov. Ime vsakega pojedincu je zapisano na karti. Na tej karti je za vsak podatek označeno posebno mesto. Vsako tako mesto je preluknjano. Električni stroji prestavljajo te karte z brzino 400 kart na minutno in istočasno nabirajo odgovore na kakih 60 vprašanj, s tem da našteta luknje postavljene na istem mestu v vsaki karti. Ti stroji so popolnoma zanesljivi.

Ljudsko štetje od leta 1920 je našlo 105.710.620 prebivalcev v Združenih državah. Ceni se, da jih je sedaj okoli 120 milijonov. Radi vzpostavitve naj navedemo prebivalstvo nekaterih držav: Nemčija čez 62 milijonov, Italija čez 40 milijonov, Anglija 44, Švedska 6, Norveška 2.700.000, Jugoslavija 12 milijonov, Sovjetska Rusija 140 milijonov, Canada 9 milijonov, Kitajska 400 milijonov, Japonska 60 milijonov itd.

Census navaja tudi podrobne informacije o prebivalstvu. Tako, na primer, ljudsko štetje od leta 1920 navaja, da je bilo v Californiji 3.426.861 oseb, od katerih je bilo 1.613.270 ženskega spola. Izmed teh zadnjih je bilo 26.538 Japonkinj, od katerih 1950 jih je živilo v San Francisco. Izmed teh 1238 je imelo čez 21 let in od teh je 174 nepisemih in 4 niso znače za svojo starost. To le radi primera, da katerih podrobnosti gre popis.

Razun tega rednega ljudskega štetja vsakih deset let. Census Bureau v Washingtonu vodi natančen račun o porokah, razporokah in mortaliteti, kajti tudi o mnogih podatkih, ki so v zvezi s trgovinom in industrio. Eden oddelek tega zveznega urada vodi tedensko štetje od leta 1920 do danes.

Ogromno delo statističnega uradu bi bilo nemogoče brez mehaničnih pripomočkov. Ime vsakega pojedinka je zapisano na karti. Na tej karti je za vsak podatek označeno posebno mesto. Vsako tako mesto je preluknjano. Električni stroji prestavljajo te karte z brzino 400 kart na minutno in istočasno nabirajo odgovore na kakih 60 vprašanj, s tem da našteta luknje postavljene na istem mestu v vsaki karti. Ti stroji so popolnoma zanesljivi.

Eden izmed najstarejših ljudskih popisov se je obdržal za časa Mojsesa. V svetopisemski "knjigi števil" je natančno povedano, kako se je izvršil. Ko je Viljem Normandski osvojil Anglijo leta 1066,

je vzelo na ogaro mosta v Dunavu. Procesija, ki je šla dopoldne preko Margaretskega mosta v Budimpešti, se je pritegnila razburljiv dogodek. Na čelu procesije je korakala šolska mladina, ki je sledila skupina večjih dečkov in deklej v belih oblikeh. Ko je procesija prišla nekako do sredine mosta, je zatropila iz vrste neko približno 14-letno dekle oblečeno v belo obliko. V naslednjem hipu se je vzelo na ogaro mosta in skočila takoj nato v Dunav. Procesija se je ustavila in z nasprotnega bregu Dunava so takoj pripluli rešilni čolni policije, ki so rešili otroka; bilo pa je vse zmanj. Mlado dekle je utonilo pred očmi vseh udeležencev procesije in izginilo v valovih.

hotel je doznačil stanje svoje nove zemlje. Tako je leta 1085 izdal ukaz, naj se zapiše vsak plemenitaš in kmet, vsak aker zemlje, vsako govedo, vsak mlin, vsako vlasništvo, vsak plug, njihovo vrednost, prirodna bogastva, gozdove, polja in reke — torej precej modernih popisov.

Dasi so Združene države izmed najboljših narodov na svetu, vendarle so pa bile prve, ki so ustavile ljudsko štetje v rednih presledkih. To prvo redno ljudsko štetje se je vršilo leta 1790, je Švedska prva sledila temu primeru. Anglija, Francija in Prusija so se le deset ali dvajset let kasneje uvideli potrebo takega rednega štetja. Rusija je izvedla svoje prvo ljudsko štetje se leta 1897. Vsled tega ranega začetka so Združene države razvile največji statistični urad na svetu.

Dasi so Združene države se najbolj vidi iz teh števk: Leta 1800 je bilo v Združenih državah 5.300.000 prebivalcev, leta 1850 23.190.000, leta 1900 75.994.000 in leta 1910 za 44 milijonov več. Ta nagli porastek — največji v zgodovini človeštva —